

SDE Rae osakonna valimisplatvorm 2017

Arvestades

- Sotsiaaldemokraatliku Erakonna programmi 2017 kohalikeks valimisteks;
- Rae vallas toimuvate arengute analüüsi;
- üldist olukorda majanduses

oleme välja töötanud SDE Rae osakonna programmi valla juhtimiseks perioodil 2017-2021. Põhirõhk on seatud jätkuvalt Rae vallas elavate võimalikult kõikide inimeste heaolu võimalikult võrdselt tagamisele avalike teenuste pakkumisel. **Heaolu ja hea elu ei tohi olla üksikute gruppide privileegiks.**

HOITUD LAPSED (Hariduse valdkond)

Sotsiaaldemokraatlik omavalitsus hoolitseb laste eest, tagades kõigile lastele ligipääsu lastehoiule, kodulähedasele koolile, kvaliteetsele haridusele ja mitmekülgsel huvitegevusele. Meie lapsed on hoitud, nendest kasvavad hoolivad, aktiivsed ja vastutustundlikud inimesed. Koolirõõm on igas koolis.

1. **Tasuta toit lasteaeda!**
2. **Vabastame lasteaiamaksust pered alates 3-st üheaegselt lasteaias käivast lapsest.**
3. **Rahvastikuprognose arvestades ehitame Peetri kanti lasteaiakohti ja täiendava põhikooli**
4. **Toome Riigigümnaasiumi Rae valda, teeme kõik, et suhted riigiga selles küsimuses normaliseerida.**
5. **Laiendame Jüri põhikooli ja huvialakooli.**
6. **Toetame alternatiivsete õppeasutuste rajamise initsiatiivi.**
7. **Väärtustame haridustöötajaid! Taastame lisatasu kõikidele õpetajatele (lisatasu määraks on vähemalt 50 eurot kuus)**

AKTIIVNE KULTUURI – JA SPORDIELU (Vabaaeg – sport, kultuur)

Puhanud ja terve inimene on iga kogukonna suurim väärtus!

Kultuur (sh kehakultuur) on selleks sidemeks, mis hoiab koos inimesi, kogukondi ja põlvkondi. Sotsiaaldemokraatlik omavalitsus seisab hea rahvakultuuri säilimise ja arenemise, aktiivse identiteedilooma ja eneseteostuse võimaluste eest igas linna – ja maanurgas ja pakub häid võimalusi aktiivse elustiili viljelemiseks.

Rae vald on sportlik, kultuurne ja vaba aja veetmise võimaluste poolest parim kodukoht. Energia taastamine on oluline nii kehalises kui vaimses mõttes, energiline ja terve inimene on vallale lojaalne ja sõbralik partner!

Selleks jätkame vaba aja veetmiseks mitmekülgsete võimaluste loomist. Teeme kõik, et kaasata rajatiste finantseerimiseks erainvestoreid ja Euroopa Liidu struktuurifondide raha. Valla rolli näeme eelkõige soodsa keskkonna loojana spordi-, kultuuri- ja muude vaba aja tegevuste korraldamisel; kaasame maksimaalselt koostööpartnereid ja huvigruppe.

- 1. Rajame suusatunneli Ringi kinnistule**
- 2. Rajame Peetrisse ning Lagedile kultuuri- ja puhkepargi.**
- 3. Tõstame sporditegevusetust lapsevanematele ja spordiklubidele laste sportimise soodustamiseks 200 euronit aastas.**
- 4. Ehitame ja/või renoveerime avalikuks tasuta kasutamiseks multifunktsionaalsed spordiväljakud külakeskustesse.**
- 5. Ehitame valla lõunapiirkonna tarvis ujula Vaida kanti.**
- 6. Toome Rae Spordikeskuse juhtimisse tagasi professionaalsuse, asjatundmatus peab asenduma asjatundlikkusega.**
- 7. Koostame ja/või ajakohastame koostöös valdkonna asjatundjatega valla sporditegevust koordineerivad õigusaktid.**
- 8. Tagame Rae valla elanikele, valla haridustöötajatele ja eakatele soodsad sportimistingimused Rae Spordikeskuse spordisaalides, ujulas, jõusaalis.**
- 9. Lõpetame ebaausa konkurentsi spordiklubide vahel, kus mõnele pakutakse tasuta võimalusi läbi spordikooli.**
- 10. Arendame edasi Jüris asuvat osaliselt valgustatud pehme kattega terviserada suusatamiseks, jooksmiseks ja kõndimiseks, millega alustasime juba 2003. aastal.**
- 11. Rajame terviseraja Pirita-Ülemiste kanali äärde.**
- 12. Toetame jätkuvalt kaasaegse multifunktsionaalse mootorispori- ja vabaajakeskuse (sh suusatunnel ja -mägi) väljaehitamist Aaviku küla Ringi kinnistule ja Lagedi suletud prügimäe piirkonda**
- 13. Tagame Rae vana koolimaja aktiivse kasutusse võtmise ja leiame koostöös kogukonna esindajatega parimad lahendused sealsete tegevuste jätkamiseks.**
- 14. Ehitame lõpuks valmis Vaida kultuurikeskuse.**
- 15. Lagedil asuva Eesti Vabadusvõitluse muuseumi territooriumi korrashoiuks eraldame regulaarselt rahalisi vahendeid.**
- 16. Tagame läbipaistvuse rahaasjades. Muudame külaseltside rahastamise põhimõtteid ning tagame läbipaistvuse külade rahastamises**

ETTEVÕTLIKUD INIMESED

Inimeste ettevõtlikkus on suurim väärtus ühe omavalitsuse hea käekäigu tagamisel. Omavalitsus toetab oma tegevustega kohalikku initsiatiivi vähendades bürokraatiat, aidates alustada ja areneda, toetades MTÜ-de ja ettevõtete tegevust nii nõu kui jõuga.

Viime sisse kaasava eelarvepoliitika – valla eelarvest kasutatakse kogukonna otsuse alusel kuni 1%

TURVALINE JA KVALITEETNE ELURUUM

Turvaline ja heas korras avalik eluruum on kvaliteedimärgiks igale asulale, iga elaniku ootus, lootus ja ka iga inimese enda panuse vili. Avalik eluruum on visiitkaardiks, mille ulatame oma külalistele. Sotsiaaldemokraatlik omavalitsus hoolitseb avaliku eluruumi kvaliteedi eest, toetudes sealjuures ka kodanike endi ja kogukondade initsiatiivile ja aktiivsele kaasalöömisele.

Üldised põhimõtted

- Kehtestame arendustegevuses reegli „**Raiud ühe – istutad kaks**“.
- Kinnisvaraarendus saab jätkuda planeeritult selle sõna otseses ja mitte vaid planeerimisseaduse mõttes. Tuleb arvestada kogukonna huve (vallas juba elavad inimeste ja planeeritud arendusse lisanduvate inimeste) ja eelistada neid arendaja huvidele.
- Rae valda on oodatud ja teretunud iga arendaja, kes arvestab olemasoleva ja läbi tema arenduse lisanduva kogukonna heaolu ja avaliku huviga ning kelle eesmärk on kujundada elukeskkonda ja väärtustada Rae valla piirkondi.

Üldiseid põhimõtteid arvestades juhindume oma keskkonna- ja planeerimisalases tegevuses järgmisel kohalike omavalituste volikogude tegevusperioodil järgmisest:

1. Tagame, et planeerimisel on prioriteet vallas elavate inimeste heaolu ja avalik huvi. **Arendaja huvi peab neist lähtuma.**
2. Juurime ühemõtteliselt korrupsiooni (sh täna rakendatud erakonnapõhise „eelistusprogrammi“) arendustegevusest. Selleks sõlmime arendajatega õiguslikult vettpidavad lepingud, milles kokkulepitud sotsiaalsed ning ka tehnilistest lahendustest lähtuvad kohustused tuleb täita (või garanteerida rahaliselt kohustuse 1,5 kordses mahus) **enne plaanitud elu ja/või äri-tootmispindade rajamisega realselt alustamist**
3. Rajame lõpuks Jürisse kodulähedase võimaluse kodumajapidamises üle jäävate asjade ohutuks ja mugavaks ära andmiseks.
4. Toetame kõikidesse alevikesse koertega jalutuseks võimaluste loomist koostöös kogukonnaga ja kogukonna poolt pakutud asukohtadesse.
5. Tõhustame kontrollivaid tegevusi nii ehitusjärelvalve osas kui ka keskkonnajärelvalve osas ja selle nimel **oleme valmis ka eraldi struktuuriüksuse looma.**
6. Algatame puuduolevad alevike ja nende lähiala üldplaneeringute menetluse.

- 7. Algatame vajalikud teemaplaneeringud, mis annaksid ühtse sisendi kõikidele, kes vallas toimetada soovivad**
- 8. Toetame valla lõunaosas traditsioonilise põllumajanduse jätkumist,**
- 9. Korrigeerime tehoiukava vajaduspõhiselt.**
- 10. Rajame kergliiklusteed vastavalt teemaplaneeringule.**
- 11. Tagame uutes piirkondades vaid kaasaegsete tehniliste lahenduste lubamise juba tehniliste tingimuste väljastamise faasis.**
- 12. AS ELVESO jääb valla omandisse, kuid üle tuleb vaadata teenused, mida ettevõtte pakub. Toetame ettevõtte soovi laienemiseks ka üle valla piiride.**
- 13. Toetame Rae valda uue pääste -ja politseihoone ehituse ideed,**
- 14. Jätkame Naabrivalve toetamist.**
- 15. Liidame Rae valla üleriigilise abitelefoni 1345 teenusega.**

TERVE ELUKAAR (sotsiaalvaldkond)

Sotsiaaldemokraatia on hoolimise jõud! Igaüks meist mingi ajahetkel võib abi vajada. Tagame igale elanikule turvatunde, tagame, et abi on käepärast nii terviseriskide kui sotsiaalsete hädade puhul. Aitame kaasa arstiabi kättesaadavusele, kindlustame väärika vanaduspõlve meie eakatele ja propageerime terveid eluviise.

Järgime põhimõtet, et ei ole vaja seista vaeste eest, vaid võrdsuse eest ja vaesuse vastu!

Hoolitseme võrdselt kõikide vanuserühmade eest.

Teadvustame, et me kõik saame vanaks, aga vananeda saab **väärikalt!** Taunime suhtumist, vanaks elanud või vaesuslõksu jäänud inimesed jäetakse nende muredega üksi.

- 1. Jätkame vastsündinud ilmakodanikele sünnitoetuse maksmist võrdses summas Tallinnaga.**
- 2. Taastame eakatele alates 65 eluaastast jõulukungituse summas 75 eurot.**
- 3. Tagame jätkuvalt valla kodanikke teenindavate perearstidele ruumide rendi katmise valla eelarvest ning tasume ka nende ruumide kommunaalmaksud, saades seeläbi oma kodanikele tagada kvaliteetsemat perearstiteenust.**
- 4. Lõpetame venitamise Jüri ambulatooriumi rekonstrueerimise osas ja leiame võimaluse Peetrisse perearstikeskuse reaalseks rajamiseks..**
- 5. Jätkame erinevate toetuste maksmist vajaduspõhiselt.**
- 6. Jätkuvalt toetame suurperesid materiaalselt.**
- 7. Hoiame valla hooldekodu pidevalt tänapäeva nõuete tasemel ja vajadusel loome juurde uusi kohti.**
- 8. Rajame sotsiaalkeskuse Jürisse.**
- 9. Käivitame vallas sotsiaalteenuste tagasisidesüsteemi, mis võimaldab tugevdada kodanikuosalust dialoogis ning seeläbi parandada avaliku teenuse kvaliteeti.**

HEA VALITSEMINE

Professionaalsus tagab probleemide ennetuse ja võimaldab olla tõhusam, mõjusam ja säästlikum kui tegeledes ebaprofessionaalsusest lähtuvate järeldemitega.

Kogukondlik kaasatus, hoolivus, ausus ja avatus, professionaalsus ja läbipaistvus on need väärtused mille eest me järjekindlalt seisame. Iga omavalitsus peab saama toimiva sisemise struktuuri asumiseltside, kogukonnakogude või osavaldade näol, mis võimaldab meil kaasata kogukonnad oma käekäigu kujundamisse ja rakendada kohalikku initsiatiivi.

Vallavalitsemine tähendab meile kohaliku omavalitsusüksuse vastutustundlikku juhtimist, kohustuse ja vastutuse võtmist valla kodanike ees. Kindlasti rõhutame sõnapaaris omavalitsemine sõna **OMA** ja mitte sõna **VALITSEMINE**.

1. Lõpetame korruptiivse valitsemiskultuuri Rae vallas.
2. Lõpetame erakondliku onupojapoliitika personali valikul nii vallavalitsuses kui ka kõikides valla asutustes ja ettevõtmistes.
3. Taastame valla juhtimisel kvaliteedi, selleks komplekteerime vallavalitsuse võimekatest eriala spetsialistidest.
4. Rae vallavalitsuses ei ole vaja rohkem kui 2 abivallavanemat.
5. Valla juhtimise viime tagasi 2004-2010 kehtinud põhimõttele „*eelistada tuleb üldist huvi üksiku huvile, kuid samas tuleb leida maksimaalne tasakaal, et ka avalik huvi ei kahjustaks üksikisikut põhjusega*“.
6. Kaasame ka tegelikult vallavalitsemisse nii ettevõtjad, kodanikuühendused, mittetulundusühingud, külad ja alevikud läbi küla/alevike vanemate ja kortermajade elanikud läbi korteriühistute esindajate, teisisõnu kogukonna.
7. Rae Sõnumitest teeme erapooletu vallalehe, milles kajastatakse vajadusel ka teravaid päevakajalisi teemasid.
8. Viime sisse kaasava eelarve põhimõtte.

Seisame tugeva Eesti eest ja toome tagasi inimlikkuse Rae valla juhtimisse!